

Date: 9th December-2024

RIVOJLANISH PSIXOLOGIYASIDA YOSH O'ZIGA XOSLIKHLARI

Raximova Madina Xasanovna

Osiyo xalqaro universiteti o'qituvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqola rivojlanish psixologiyasida yosh o'ziga xosliklari, ya'ni har bir yosh davrining o'ziga xos psixologik va fiziologik xususiyatlarini tahlil qilishga bag'ishlangan. Odamning hayoti davomida yuz beradigan o'zgarishlar, psixologik rivojlanishning turli bosqichlari, hissiy, kognitiv, ijtimoiy va axloqiy o'zgarishlar yoshga qarab qanday yuz berishini va bu jarayonlarni psixologik nuqtai nazardan qanday tushunish mumkinligini ko'rib chiqamiz. Shuningdek, yoshning rivojlanish jarayonida muhim bo'lgan psixologik omillar, o'rghanish va rivojlanishga ta'sir etuvchi ijtimoiy sharoitlar, madaniy va ekologik omillarni ham o'rGANAMIZ.

Kalit so'zlar: rivojlanish psixologiyasi, yosh o'ziga xosliklar, hissiy rivojlanish, kognitiv rivojlanish, ijtimoiy rivojlanish, axloqiy rivojlanish, psixologik omillar, yosh davrlar.

Kirish

Rivojlanish psixologiyasi — insonning hayot davomida o'zgarishi, o'sishi va rivojlanishi bilan bog'liq bo'lgan psixologik jarayonlarni o'rGANUVCHI fan sohasidir. Bu soha odamning tug'ilishidan tortib to umrining oxirigacha bo'lgan barcha yosh davrlarini, ularning o'ziga xos xususiyatlari va rivojlanish bosqichlarini tahlil qiladi. Rivojlanish jarayonida odamning kognitiv, hissiy, ijtimoiy va axloqiy jihatlarida yuz beradigan o'zgarishlar yoshga qarab sezilarli darajada farq qiladi. Har bir yosh davri o'zining psixologik xususiyatlari, qobiliyatlarini va ijtimoiy talablariga ega bo'lib, bu o'zgarishlarni tushunish va tahlil qilish rivojlanish psixologiyasining asosiy vazifalaridan biridir. Shuningdek, yoshning rivojlanish jarayonida muhim bo'lgan psixologik omillar va ijtimoiy sharoitlarni ham ko'rib chiqish kerak.

Asosiy qism

1. Yosh davrlarining rivojlanish psixologiyasidagi o'rni

Insonning rivojlanishida turli yosh davrlari muhim ahamiyatga ega. Har bir yosh davrida psixologik va fiziologik jarayonlar o'ziga xos xususiyatlarga ega. Rivojlanish psixologiyasida yoshni tahlil qilishda odatda quyidagi asosiy davrlar ajratiladi:

- Bola davri (0-7 yosh):** Bu davrda bolalar dunyoni faqat sezgi va hissiyotlar orqali idrok qiladilar. Bu yoshda kognitiv va hissiy rivojlanishning asosiy jarayonlari, o'zlikni anglash, til o'rghanish, va asosiy axloqiy qadriyatlarni shakllantirish yuz beradi. Bola uchun o'yin va o'zaro muloqot juda muhim bo'lib, bu o'rghanish jarayonini tezlashtiradi.

- O'sish davri (7-12 yosh):** Bu davrda bolalar mantiqiy fikrlashni rivojlantiradi, asosiy ijtimoiy qoidalarni o'rGANADI va jamoaviy munosabatlarda ko'nikmalarni rivojlantiradi. Shu bilan birga, shaxsiy identifikasiya, do'stlik va ijtimoiy jihatlar ustuvor bo'ladi. O'sish davrida axloqiy qadriyatlar mustahkamlanadi.

Date: 9thDecember-2024

○ **O'smirlik davri (12-18 yosh):** Bu davrda individning jismoniy va hissiy o'sishida keskin o'zgarishlar ro'y beradi. O'smirlik davri emotsiyal va psixologik sinovlarga boy bo'lib, bu yoshda kimlikni anglash, mustaqil qarorlar qabul qilish va hayotdagi maqsadlarni belgilash eng muhim vazifalardir. O'smirlar o'zlarini jamoa va jamiyat bilan birlashtirishni boshlaydilar.

○ **Yoshlar davri (18-30 yosh):** Yoshlar davri shaxsning ijtimoiy, professionallik va munosabatlarida eng muhim o'zgarishlarni ko'rsatadi. Bu davrda individ o'zining to'liq shaxs sifatida shakllanishi, ijtimoiy ro'l va majburiyatlarni bajarishga kirishishi, professional faoliyatga tayyorlanishi davom etadi.

○ **O'rta yosh davri (30-50 yosh):** O'rta yoshdagi shaxslar odatda o'zlarining jismoniy va psixologik qobiliyatlarini qayta ko'rib chiqadilar. Bu davrda individning o'z hayotiga qarashlari, o'z maqsadlari va o'zgarishlar bilan munosabatlari kengayadi.

2. **Yosh o'ziga xosliklari va rivojlanish psixologiyasidagi omillar**

Yoshning psixologik rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar bir qator ijtimoiy va ekologik sharoitlardan iborat. Har bir yosh davrida bolaning rivojlanishiga ta'sir etuvchi psixologik omillar orasida oilaviy ta'lim, jamiyatdagi axloqiy me'yorlar, o'qituvchilar va tengdoshlari bilan o'zaro munosabatlar alohida ahamiyatga ega. Yosh o'ziga xosliklarini rivojlantirishda ijtimoiy guruhlar, do'stlar, oila, maktab va kengroq jamiyat muhim rol o'ynaydi.

• **Oila:** Oila a'zolarining bir-biriga bo'lgan munosabatlari, ota-onaning tarbiyaviy usullari va shaxsiy namunalari bolaning psixologik rivojlanishida katta rol o'ynaydi. Bular bolada o'zlikni anglash va o'zini ifodalash qobiliyatini shakllantiradi.

• **Maktab va ta'lim muassasalari:** Maktabda o'qish, do'stlar bilan muloqot qilish, ilmiy va ijodiy faoliyatlar bolada kognitiv va ijtimoiy rivojlanishning asosiy elementlaridan biridir.

• **Jamoat va jamiyat:** Ijtimoiy muhit, madaniy qadriyatlar, qonunlar va jamoaviy an'analar yoshlar va o'smirlar rivojlanishiga bevosita ta'sir qiladi. Ushbu omillar shaxsning axloqiy va ijtimoiy shakllanishini ta'minlaydi.

3. **Rivojlanishning**

psixologik

aspektlari

Rivojlanish psixologiyasi kognitiv, hissiy va ijtimoiy jihatlarga ega. Kognitiv rivojlanish — bu mantiqiy fikrlash va muammoni hal qilish qobiliyatining o'sishidir. Hissiy rivojlanish bolaning o'z his-tuyg'ularini anglash va boshqarish qobiliyatini rivojlantirishni o'z ichiga oladi. Ijtimoiy rivojlanish esa bolalarda boshqa odamlar bilan o'zaro munosabatlar va ijtimoiy ro'llarni bajarish qobiliyatlarini shakllantiradi.

Kognitiv rivojlanishda Piagetning rivojlanish bosqichlari nazariyasi, Vygotskiy esa ijtimoiy va madaniy kontekstda o'zgarishlarni izohladi. Emotsional rivojlanish uchun, shuningdek, Eriksonning psixosotsial rivojlanish bosqichlari va Bowlby tomonidan ilgari surilgan bog'lanish nazariyasi muhim ahamiyatga ega.

Xulosa

Yosh o'ziga xosliklarini o'rganish rivojlanish psixologiyasining eng asosiy masalalaridan biridir. Har bir yosh davrida insonning psixologik rivojlanishi yangi imkoniyatlar va muammolarni keltirib chiqaradi. Bu davrlarning har biri o'zining kognitiv, hissiy, axloqiy

Date: 9thDecember-2024

va ijtimoiy rivojlanish xususiyatlariga ega. Yosh davrlaridagi o‘ziga xosliklar va rivojlanish omillari bola va yoshlarning hayotida muhim o‘rin tutadi. Rivojlanish psixologiyasi yoshning rivojlanish bosqichlarini to‘g‘ri tahlil qilish orqali pedagogik va psixologik yordam ko‘rsatish imkoniyatlarini yaratadi.

ADABIYOTLAR:

1. Dinara, A. (2024). O’SMIRLARNING RIVOJLANISHIGA SALBIY TA’SIR KO’RSATUVCHI IJTIMOIY VA PSIXOLOGIK OMILLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH. *PEDAGOGIK TADQIQOTLAR JURNALI*, 2(1), 165-170.
2. Elov, Z., & Mamatov, O. T. (2024). TALABA SHAXSIDA BILISH FAOLIYATIGA MOTIVLASHTIRISHNING PSIXOLOGIK VA PEDAGOGIK ASOSLARI. "ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ АКМЕОЛОГИЯ" международный научно-методический журнал, 2(10).
3. Sattorovich, E. Z. (2024). O ‘SMIRLARDA SUITSIDIAL HOLATLARNI KELTIRIB CHIQARUVCHI IJTIMOIY-PSIXOLOGIK OMILLAR. *PEDAGOG*, 7(5), 31-37.
4. Sattorovich, E. Z. (2024). SUD PSIXOLOGIK EKSPERTIZASI TARIXI RIVOJLANISH JARAYONI BOSQICHLARI. *PEDAGOG*, 7(4), 306-313.
5. Axmadovna, G. M., & Sattorovich, E. Z. (2024). INKLYUZIV TA’LIMDA PEDAGOG-PSIXLOGNING KASBIY PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *PEDAGOG*, 7(4), 477-480.
6. Elov, Z. (2024). HARBIY XIZMATCHI KASBIY KOMPETENTLIGI NAMOYON ETILISHI VA RIVOJLANISHINING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK XUSUSIYATLARI. *IMRAS*, 7(1), 800-803.
7. Elov, Z. (2023). РУХИЙ-ЖИНСИЙ БУЗИЛИШЛАР ШАХСДА ИЖТИМОЙ ПСИХОЛОГИК МУАММО СИФАТИДА. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 43(43).
8. Ziyodullo, E. L. O. V. (2023). O ‘Z JONIGA QADS QILISH MASALASI JAMIYAT OLDIDA TURGAN MUHIM IJTIMOIY-PSIXOLOGIK MUAMMO SIFATIDA. *Journal of Pedagogical and Psychological Studies*, 1(12), 50-54.
9. Ziyodullo, E. L. O. V. (2023). SHAXSDA FOBIYA HOLATI VA UNING DIAGNOSTIKASI. *Journal of Pedagogical and Psychological Studies*, 1(11), 66-74.
10. Elov, Z. (2023). DEVIANT XULQ-ATVORLI O ‘SMIRLARDA SUITSIDIAL HOLATLARNI KELTIRIB CHIQARUVCHI OMILLAR:(Ilmiy tadqiqotlar natijalari asosida). ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 42(42).
11. Elov, Z. (2023). O’SMIRLAR ORASIDA SUITSIDGA MOYILLIKNI ANIQLASH VA KORREKSIYALSHNING PSIXOLOGIK ASOSLARI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 41(41).
12. Ziyodullo, E. L. O. V. (2023). SUITSIDIAL XULQ-ATVOR HAQIDA TAHILLAR VA NAZARIYALAR. *Journal of Pedagogical and Psychological Studies*, 1(10), 11-22.
13. Elov, Z. (2023). ЎСМИР ШАХСИДА ДЕЛИКВЕНТ АҲЛОҚ-ДЕВИАНТ ХУЛҚАТВОРНИНГ ШАКЛИ СИФАТИДА. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 40(40).
14. Elov, Z. (2023). ДЕВИАНТ ХУЛҚ-АТВОРЛИ ЎСМИРЛАР МУАММОСИНИНГ ИЛМИЙ АСОСЛАРИ ҲАҚИДА ПСИХОЛОГИК ЁНДАШУВЛАР ВА ТАҲЛИЛЛАР. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (buxdu. uz), 40(40).

Date: 9thDecember-2024

15. Elov, Z. (2023). ДЕВИАНТ ХУЛҚ-АТВОРЛИ ЎСМИРЛАР ТОМОНИДАН СОДИР ЭТИЛАЁТГАН НОҚОНУНИЙ ХАТТИ-ХАРАКАТЛАРНИНГ ПСИХОЛОГИК САБАЛари. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu.uz*), 40(40).
16. Elov, Z. (2023). PSYCHOLOGICAL MECHANISMS OF DETERMINING AND CORRELATING MOTIVATION FOR SUICIDAL TENDENCIES IN ADOLESCENTS WITH DEVIANT BEHAVIOR. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu.uz*), 40(40).
17. Elov, Z. (2023). O'Z JONIGA QASD QILISH DEVIANT XULQ-ATVORLI O'SMIRLARDA PSIXOLOGIK MUAMMO SIFATIDA. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu.uz*), 40(40).
18. Elov, Z. (2023). ДЕВИАНТ ХУЛҚ-АТВОРЛИ ЎСМИРЛАРДА СУИЦИДАЛ АХЛОҚ ПСИХОЛОГИЯСИ. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu.uz*), 40(40).
19. Elov, Z. (2023). СОЦИАЛЬНАЯ ПРОБЛЕМА САМОУБИЙСТВА У ПОДРОСТКОВ С ДЕВИАНТНЫМ ПОВЕДЕНИЕМ. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu.uz*), 40(40).
20. Elov, Z. (2023). O 'SMIRLIK DAVRI INQOROZLARINING IJTIMOIY-PSIXOLOGIK SABABLARI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu.uz*), 35(35).
21. Elov, Z. (2023). VOYAGA YETMAGANLAR JINOYATCHILIGINI OLDINI OLISHNING IJTIMOIY PSIXOLOGIK SABABLARI. ЦЕНТР НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ (*buxdu.uz*), 34(34).
22. Элов, З. С. (2023). DEVIANT XULQ-ATVORLI O 'SMIRLARDA SUITSIDIAL HOLATLARNI KELTIRIB CHIQARUVCHI OMILLAR: Elov Ziyodullo Sattorovich Buxorodavlat universiteti, Psixologiya va sotsiologiya kafedrasи dotsenti, Psixologiya fanlari bo 'yicha falsafa doktori (PhD). *Образование и инновационные исследования международный научно-методический журнал*, (10), 325-328.
23. Ропиев, М. Ю., & Элов, З. С. (2023). Идентификация жараёни шахс ижтимоийлашуви муаммосининг психологияда ўрганилиши. *Science and Education*, 4(10), 387-392.
24. Икромова, С. А. (2024). ЭТАПЫ РАЗВИТИЯ ПСИХОЛОГИИ В ЖИЗНИ ЧЕЛОВЕКА. *Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology*, 1(3), 26-31.
25. Ikromova, S. A. (2024). INTELLEKT VA IQBOL: KOGNITIV PSIXOLOGIYA. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 99-104.
26. Икромова, С. А. (2024). ОСНОВНЫЕ ОБЩИЕ ПОНЯТИЯ И ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ПСИХОЛОГИИ. *Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology*, 1(3), 20-25.
27. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ МОЛОДЕЖИ И ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ КРИЗИСЫ. *New modern researchers: modern proposals and solutions*, 1(2), 29-35.
28. Икромова, С. А. (2024). ПОЗНАВАТЕЛЬНЫЕ ПРОЦЕССЫ И ПАМЯТЬ ЧЕЛОВЕКА. *Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology*, 1(3), 59-65.

Date: 9thDecember-2024

29. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK SALOMATLIK VA UNING JAMIYATDAGI ROLI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 93-98.
30. Икромова, С. А. (2024). КОНСУЛЬТИРОВАНИЕ И ТЕРАПИЯ ЛЮДЕЙ В СОЦИАЛЬНОЙ СРЕДЕ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 8-14.
31. Икромова, С. А. (2024). ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ПСИХОЛОГА. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 63-68.
32. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ И ИХ РЕШЕНИЯ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 46-52.
33. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK YORDAMNING ASOSIY USULLARI: MASLAHATLASHUV VA TERAPIYA. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 87-92.
34. Ikromova, S. A. (2024). EMOTSIYALAR VA ULARNING PSIXOLOGIK TA'SIRI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 105-110.
35. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK MUAMMOLAR VA ULARNING DAVOLASH USULLARI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 75-80.
36. Икромова, С. А. (2024). ЭМОЦИИ И ИХ ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ЭФФЕКТЫ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 49-55.
37. Ikromova, S. A. (2024). SHAXSIYAT PSIXOLOGIYASI VA UNING SHAKLLANISHI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 62-67.
38. Икромова, С. А. (2024). ФРЕЙД И ЕГО ВКЛАД В НАУКУ ПСИХОЛОГИЯ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 43-48.
39. Ikromova, S. A. (2024). KOGNITIV PSIXOLOGIYA: BILISH JARAYONLARI VA XOTIRA. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 81-86.
40. Икромова, С. А. (2024). ЭМОЦИОНАЛЬНЫЕ ОПЫТЫ ЧЕЛОВЕКА И ПРОЦЕСС НИМИ УПРАВЛЕНИЯ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 14-19.
41. Икромова, С. А. (2024). ПОВЕДЕНИЕ ЧЕЛОВЕКА И ВНУТРЕННЯЯ МОТИВАЦИЯ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 8-13.
42. Икромова, С. А. (2024). ОСНОВЫ ПСИХОЛОГИЧЕСКОГО ЗДОРОВЬЯ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 22-28.
43. Икромова, С. А. (2024). РАЗЛИЧИЯ В МУЖСКОЙ И ЖЕНСКОЙ ПСИХОЛОГИИ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 1-7.
44. Ikromova, S. A. (2024). STRESS VA UNING PSIXOLOGIK TA'SIRI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 68-74.

Date: 9thDecember-2024

45. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЯ РАЗВИТИЯ ОТ ДЕТСТВА ДО ВЗРОСЛОСТИ. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 1-7.
46. Ikromova, S. A. (2024). PSIXOLOGIK REabilitatsiya va muammoli shaxslar bilan ishlash. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 111-116.
47. Икромова, С. А. (2024). ГРУППЫ И СОЦИАЛЬНОЕ ВЛИЯНИЕ ЛЮДЕЙ В СОЦИАЛЬНОЙ СРЕДЕ R. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 32-38.
48. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ РЕАБИЛИТАЦИЯ, ПСИХОЛОГИЧЕСКАЯ ПОДДЕРЖКА И ВОССТАНОВИТЕЛЬНЫЕ ПРОЦЕССЫ. New modern researchers: modern proposals and solutions, 1(2), 56-62.
49. Икромова, С. А. (2024). ПСИХОЛОГИЯ ЛИЧНОСТИ И ВНУТРЕННИЙ МИР ЧЕЛОВЕКА. Introduction of new innovative technologies in education of pedagogy and psychology, 1(3), 53-58.
50. Ikromova, S. A. (2024). TUG'ISH VA OTA-ONA BO'LISHNING PSIXOLOGIK ASOSI. Problems and solutions at the stage of innovative development of science, education and technology, 1(2), 117-122.
51. Akbarovna, I. S. (2024). MAKTABGACHA TA'LIMDA Qiyosiy PEDAGOGIKANING AHAMIYATI. WORLD OF SCIENCE, 7(8), 8-13.
52. Akbarovna, I. S. (2024). SPORT O 'YINLARI REJASI ORQALI SOG 'LOM TURMUSH TARZINI SHAKLLANTIRISHNING PSIXOLOGIK OMILLAR. MASTERS, 2(5), 91-97.
53. Akbarovna, I. S. (2024). A HEALTHY FAMILY ENVIRONMENT AS A SOCIAL FACTOR IN PREPARING YOUNG PEOPLE FOR FAMILY LIFE. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 529-535.
54. Akbarovna, I. S. (2024). ЗДОРОВАЯ СЕМЕЙНАЯ СРЕДА КАК СОЦИАЛЬНЫЙ ФАКТОР ПОДГОТОВКИ МОЛОДЕЖИ К СЕМЕЙНОЙ ЖИЗНИ. MASTERS, 2(5), 98-104.
55. Ikromova, S. (2024). FORMS AND CONTENT OF PEDAGOGICAL TECHNOLOGY. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 933-939.
56. Akbarovna, I. S. (2024). MASTERING THE BASICS OF PEDAGOGICAL SKILLS. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 882-887.
57. Akbarovna, I. S. (2024). ПСИХОЛОГИЧЕСКИЕ ФАКТОРЫ ФОРМИРОВАНИЯ ЗДОРОВОГО ОБРАЗА ЖИЗНИ ЧЕРЕЗ ПЛАН СПОРТИВНЫХ ИГР. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 521-528.
58. Akbarovna, I. S. (2024). SPORTCHILAR FAOLIYATINI O'RGANISHNING UMUMIY PSIXOLOGIK USULLARI. WORLD OF SCIENCE, 7(5), 536-543.
59. Akbarovna, I. S. (2024). PROCEDURE FOR CREATING PSYCHOLOGICAL TEST PROGRAMS. PEDAGOG, 7(6), 153-159.
60. Икромова, С. (2024). ФОРМЫ И СОДЕРЖАНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКОЙ ТЕХНОЛОГИИ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 925-932.
61. Икромова, С. А. (2024). ОСВОЕНИЕ ОСНОВ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАВЫКОВ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 894-899.

Date: 9thDecember-2024

62. Икромова, С. А. (2024). ВАЖНОСТЬ ФОРМИРОВАНИЯ МАТЕМАТИЧЕСКИХ ПОНЯТИЙ. Multidisciplinary Journal of Science and Technology, 4(3), 906-911.
63. Raximova M.X. (2024). Maktabgacha ta'lim muassasalarida psixologik xizmatni tashkil etishning nazariy asoslari. Zamonaviy ta'lim. 5(90), 32-39
64. Raximova M.X (2024) O'smirlarni ijtimoiy moslashuviga ko'maklashishda psixologik-pedagogikaning o'rni. (615-618)
65. Рахимова, М. (2023). Градостроительство в контексте трансформации. Gospodarka i Innowacje., 36, 131-137.
66. Рахимова, М. Х. ЁШЛАРНИ ДЕСТРУКТИВ ГУРУҲЛАР ТАЪСИРИДАН ҲИМОЯЛАШНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ. ТОШКЕНТ-2021, 52.